

TÜRK SAVAŞ SANATLARI (5)

Saygıdeğer okuyucular merhaba...

Öncelikle devletimizin ve milletimizin bekası, güvenliği için Suriye'nin kuzeyinde yuvalanmış PYD-YPG-KCK-PKK ve DEAŞ terör örgütlerinin imhası için operasyon başlatmış Türk Silahlı Kuvvetlerine zaferler diliyor, Yüce Allah'tan, ordumuzun ayaklarını sağlam yerlere sağlam bastırmasını; karşılaştıkları zorları kolaylaştırmasını; bu güruhlara diz çöktürüp, baş eğdirmesini; bu teröristlere hamilik yapan emperyalist devletlerin yüreğine Türk korkusunu yerleştirmesini ve bu korkuyla yaşatmasını, mazlumların, yüreklerine ise dost olarak nakşetmesini dualarımla diliyorum. Devletimizi yönetenlere de Türk'e kefen biçmeye kalkanların tuzaklarını, oyunlarını, hilelerini boşa çıkarabilecek siyaset üretebilmeleri için Allah'tan feraset ve basiret lütfetmesini, temenni ediyorum.

Başta şahsım olmak üzere, tüm Sayokan alplarının da Türk Milletinin bekası, istikbali ve istiklali için gerek cephede savaşmaya, gerekse cephe gerisinde her türlü hizmete hazır olduğumuzu en yüksek perdeden ifade ederim.

Sayokan'ın sıradüzen (Hiyerarşi) anlayışından bahisle yazıma başlamak istiyorum. Daha önce de arz ettiğim gibi Sayokan, askeri bir sıkıdüzene (disipline) sahiptir. Evet, bir spor dalıdır ama sıkıdüzen ilkelerini, askeri anlayış ile anlamlandırır ve hayata geçirir. Diğer savaş sanatları da aynıdır. Peki, Sayokan neden böyle bir anlayışla sıkıdüzen ilkelerini oluşturur?

Öncelikle Sayokan'ın milli karakterinin oluşmasına yön veren milli önderimiz M.K. Atatürk' ten bazı alıntılar yapmak istiyorum.

"Biz, millet için ve millet ölçüsünde spor istiyoruz. BİRİNCİ GELEN TEKLER İSTEMİYORUZ. Sağlam yapılı, güzel gövdeli ve inkilap ahlakıyatını benimsemiş onbinler ve yüzbinler istiyoruz" (M. K. Atatürk, Ülküm Dergisi, Şubat 1933, sayı 1).

“Her ne suretle olursa olsun, hizmet edenler milletten büyük mükâfatlar bekliyorlarsa katiyen doğru bir harekette bulunmuş olmazlar. Milletten çok şey istememeliyiz. Hizmet edenler, namus vazifelerini yerine getirmiş olmaktan başka bir şey yapmamışlardır” (M.K. Atatürk 1923).

“Bir memleketin, bir memleket halkının düşmandan zarar görmesi acıdır. Fakat kendi ırkıdan, büyük tanıdığı ve başlarında taşıdığı insanlardan vefasızlık, felaket görmesi ondan daha acıdır. Bu kalp ve vicdanlar için onulmaz yaradır” (M.K. Atatürk 1924).

“Her milletin kendine mahsus an'anesi, kendine mahsus adetleri, kendine göre millî hususiyetleri vardır. Hiçbir millet aynen diğer bir milletin mukallidi olmamalıdır. Çünkü böylelikle millet ne taklit ettiği milletin aynı olabilir, ne de kendi milliyeti dahilinde kalabilir. Bunun neticesi şüphesiz hüsrandır.

Aydınlarımız içinde çok iyi düşünenler vardır. Fakat genel olarak şu hatamız vardır ki, inceleme ve araştırmalarımıza zemin olarak çoğu kez kendi yurdumuzu, kendi tarihimizi, kendi geleneklerimizi, kendi özelliklerimizi ve ihtiyaçlarımızı almıyoruz. Aydınlarımız belki bütün cihanı, bütün diğer milletleri tanır, fakat kendimizi bilmeyiz!” (M.K. Atatürk 20 Mart 1920).

“Vatanımıza ve bağımsızlığımıza göz dikenlere yalnız askerî yönden üstün gelmek yeterli değildir. Memleketimiz hakkında saldırgan emeller besleyecek olanların her türlü ümitlerini kırarak şekilde siyasî, idarî ve ekonomik yönden kuvvetli olmak gerekir... Kurtuluş ve bağımsızlık için yaptığımız mücadeleyi tamamlamak ve Yüce Allah'ın milletimize yaradılıştan verdiği beceri ve yetenekleri en üst düzeyde geliştirmek ve memleketimize bağışladığı bütün kuvvet ve servet kaynaklarını kullanarak en iyi biçimde faydalanmak suretiyle güçsüzlük nedenlerimizi ortadan kaldırmak için bundan böyle hiçbir fırsat ve zamanı boş harcamayarak çalışmaya mecburuz...” (M.K. Atatürk).

“Her çeşit spor faaliyetlerini Türk gençliğinin milli terbiyesinin ana unsurlarından saymak lazımdır.”

“Efendiler; yetişecek çocuklarımız ve gençlerimize görecekları tahsilin sınırı ne olursa olsun en evvel ve her şeyden evvel Türkiye'nin istiklaline, kendi benliğine, millî geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumunu öğretmelidir. Dünyadaki milletlerarası duruma göre böyle bir savaşın gerektirdiği terbiye unsurları ile donanmış olmayan fertler ve mahiyette fertlerden toplanmış cemiyetlere hayat ve istiklal yoktur. Silahla olduğu gibi dimağı ile de mücadele mecburiyetinde olan milletimizin birincisinde gösterdiği kudreti ikincisinde de göstereceğine asla şüphem yoktur. Milletimizin saf karakteri kabiliyetle doludur. Ancak tabii kabiliyeti bilecek bilgilerle donanmış vatandaşlar lazımdır.” (M.K. Atatürk)

“Fikri gelişmeye olduğu gibi, bedeni gelişmeye de önem vermek ve özellikle millî karakteri, derin tarihimizin ilham ettiği yüksek derecelere çıkarmak lazımdır.” (M.K. Atatürk)

“Millî terbiye esas alındıktan sonra onun dilini, usulünü, vasıtalarını da millî yapmak zarureti münakaşasız kabul edilecek bir konudur.” (M.K. Atatürk)

“Benden, spor nedir, diye sorarlarsa vereceğim cevap şudur;

Spor, vatan ve milletin yüksek menfaatlerine tecavüz edenleri gırtlğından yakalayıp, memleket ve millet hadimlerinin huzuruna getirebilmek kabiliyet-i maddiyesi ve maneviyesidir” (M.K. Atatürk).

Yemin mukaddes bir sözleşme demektir. Namus sahibi olan bir kimse verdiği sözden dönmez (M.K. Atatürk 1919).

Şöyle düşünün;

- Sağlam yapılı, güzel gövdeli, inkılap ahlakıyatını benimsemiş binlerce Sayokan ve Yesüken alpları, yaşamlarında millete hizmeti, namus hizmeti anlayışıyla yerine getiren;
- Milli ve manevi değerlerine vefasızlık göstermeyen; başka milletleri özenmeyen ve taklit etmeyen;
- Gelişme ve yükselmede kendi tarihi, kendi gelenekleri, kendi özelliklerimize göre inceleyip, araştırıp üretken olabilen;
- Sayokan ve Yesüken faaliyetlerini milli terbiyenin ana unsurlarından oluşturan; ülkemizin istiklaline, kendi benliğine, milli geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmeyi öğrenmiş ve bunun için gerekli donanıma sahip;
- Milli karakterini muhafaza eden; Sayokan ve Yesüken’de milli terbiyeyi esas almış, dilini, usulünü ve vasıtalarını millileştirmiş, yüksek derecelere çıkarmak için çabalayan;
- Vatan ve milletin yüksek menfaatlerine tecavüz edenleri gırtlğından tutabilme kabiliyet-i maddiyesi ve maneviyesine sahip, kendine verdiği sözü namus sözü belleyip yaşayan bir kitle ancak askeri sıklıdüzenle yere sağlam basabilir.

Özetle Sayokan ve Yesüken’in yolu budur. Bu yolda yürüyen Türk savaş sanatları milli önderimizin aşağıdaki sözüne muhatap olabilecektir.

“ULUSAL OYUNLARIMIZI OYNAMAK BİR ŞEREF, ÖĞRENMEK BİR GÖREVDİR. ÖĞRETMEK VE TANITMAK KUTSALLIK KAZANMAKTIR” (M.K. Atatürk)

Sözü biraz fazla uzattım herhalde, Alagan ve Basagar eğitim programlarında da ortak sıradüzen (Hiyerarşi) aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

KAPININ ADI	ANLAMI	UNGUN (UNVAN)	ÖGREDİK (EĞİTİM) SÜRESİ
 MANAY KAPISI	ÖRÜNG (AK) KUŞAK 5.TOY (Batr'nın rengi) SAYOKAN'a giriş, kabul kapısı	TORALP	4 AY
 TOY KAPISI	GÖKÇİN KUŞAK 4.TOY (Doğu'nun rengi) Acemilik, bilgisizlik kapısı	TORALP	4 AY
 KUNT KAPISI	SARI KUŞAK 3.TOY (Güneş'in rengi) Dayanıklılık, sadelik kapısı	TORALP	4 AY
 MAMAK KAPISI	ALÇIN (Kırmızı) KUŞAK 2.TOY (Güney'in rengi) Sakinlik, kendine dönüş kapısı	TORALP	4 AY
 KAZAN KAPISI	4 BULUNG KUŞAK 1.TOY (4 yönün rengi) Tüm fiziksel emeklerin karşılığını alma, ruhsal disiplinlerin hayata intikali yani kazanım kapısı.	TORALP	12 Ay
 KAZAN KAPISI	SİYAH KUŞAK 1.KÜR (Siyah, Kuzey'in rengi) (18 yaşın altında olunması şarttır), Alplık Okulu Siyah Kuşağı. Aybar tarafından verilir.	TORALP	12 Ay
 KAZAN KAPISI	SİYAH KUŞAK 2.KÜR (18 yaşın altında olunması şarttır).Alplık Okulu Siyah Kuşağı.. Aybar tarafından verilir.	TORALP	12 Ay
 KAZAN KAPISI	SİYAH KUŞAK 3.KÜR (18 yaşın altında olunması şarttır).Alplık Okulu Siyah Kuşağı. Aybar tarafından verilir.	TORALP	18 Ay
 BAYDAR KAPISI	SİYAH KUŞAK 1.SAN Zenginlik, liyakat, egemenlik kapısı. Bu sekmen ve ungun Közğüde başarılı olunursa elde edilir.	TUYUN	2 sene bekleme süresi 18 yaşında olunması şarttır.
 NOGAY KAPISI	SİYAH KUŞAK 1.SAN Azade, serbestlik kapısı. Tuyun olduktan sonra, SAYOKAN'ın fiziksel ve ruhsal disiplinleri ile donanmış olarak serbestliğe hak kazanmış olur.	TUYUN	

 SİYAH KUŞAK 2.SAN	<p>SAYOKAN'ın içinde görev almayı düşünen veya aktif hakem olmayı veya ilerleyerek eğitici kadrolarında olup SAYOKAN Alplik Okulu açmayı hedefleyenler.</p>	EDİZ TUYUN	<p>20 yaş 3 sene bekleme süresi sonrası közğüye girilir.</p>
 SİYAH KUŞAK 3. SAN		TALUTAY	<p>23 yaş 4 sene bekleme süresi sonrası közğüye girilir.</p>
 SİYAH KUŞAK 4. SAN		TALUTAY	<p>27 yaş - 5 sene bekleme süresi sonrası közğüye girilir.</p>
 SİYAH KUŞAK 5. SAN	<p>6.San'ı hak edebilmek için ; sistemin teknik, taktik gelişmesini sağlayan akademik tez hazırlamak</p>	TALUTAY	<p>32 yaş 6 sene bekleme süresi</p>
 SİYAH KUŞAK 6.SAN		TAYANGU	<p>Bekleme süresi yoktur. Teknik kurulun ve Yabgunun takdiri ile.</p>
 SİYAH KUŞAK 7.SAN		TANYU	<p>Bekleme süresi yoktur. Teknik kurulun ve Yabgunun takdiri ile.</p>
 SİYAH KUŞAK 8.SAN		TANYU	<p>Bekleme süresi yoktur. Teknik kurulun ve Yabgunun takdiri ile.</p>
 SİYAH KUŞAK 9.SAN		EDİZ TANYU	<p>Bekleme süresi yoktur. Teknik kurulun ve yabgunun takdiri ile.</p>
 SİYAH KUŞAK 10.SAN		YABGU	<p>Tüm Talutay, Tayangu, Tanyu ve Ediz Tanyuların seçimi ile.</p>

SAYOKAN' DA KUŞAK BODUGLARININ (Renklerinin) ANLAMı:

ÖRÜNG (AK) BODUG: Geleni gerisin geri yansıtan. Ne iseniz onu karşıya yansıtırsınız. İlk kuşağın örüng (ak) olmasının anlamı budur. Gelen yeni öğrenci, kendisinde ne varsa karşıya yansıtır.

GÖKÇİN (MAVİ) BODUG: Can, hayat ve canlılık anlamına gelir. Alpın Sayokan içinde canlılık kazanmaya başladığı dönemdir.

SARI BODUG: Güneşi temsil eder, ancak anlam olarak ölüm ve yitirilmişliği ifade eder. Ölümü unutmamak ve ölmeye önce güzel işler yapmaya başlamak. Yani OĞUZ olma yolunda kararlı yürümek.

ALÇIN (KIRMIZI-KIZIL) BODUG: Enerji anlamına gelir. Yani bio-enerji demektir. Fiziksel ve ruhsal enerjinin başlayıp yükselmeye doğru gittiği dönemdir.

4 BULUNG BODUG: Dört bodugun tüm özelliklerinin tamamlanmaya başladığı uzun dönem.

KARA BODUG: Emmek, içe çekmek, özümsemek. En kuvvetli ifadeyle pişmek anlamına gelir. Kişinin aldığı eğitimle yanması ve pişmeye başlaması ve ilerledikçe pişmesidir.

Pişmek ne demek? Duygularını kalp-akıl ilişkisiyle kontrol edip, sosyal hayatını duygusallık ve taassuptan uzak dengeleyebilme kabiliyetidir. Hayatı, bilgi temeli üzerine oturtup yaşam ile ölüm arasındaki varoluşu dengeleyebilmektir. İlimi yaratan, sonsuz ilmi ile evrensel yasaları (Fitratullah) yaratan, bu evrensel yasalarla ve toplumların birbiri ile uyumu için insanlığa Hz. Nuh (A.S.) (Türk yazıtlarında ONUK olarak geçer) dan, Hz. Muhammet (A.S.)' a kadar indirdiği kitaplardaki ayetleriyle bu uyumun nasıl sağlanacağını nebileriyle öğreten Allah'ı layıkıyla tanımak sosyal hayatı dengeleyebilmek için gereklidir. Çünkü;

“İnsanların ve tüm varlıkların temel yapısını oluşturan yaratılış, değişim ve gelişim ilke ve kanunları vardır, ona fitrat denir. Göklerin, yerin, insanların, hayvanların, bitkilerin yani her şeyin yapısı ve işleyişi ona göredir. Bilimde, teknolojiye ve insan ilişkilerindeki temel kanunlar da bunlardır. Örneğin, Hz. Adem (A.S.)'dan bugüne Allah'ı inkar eden olmamıştır, ama dini hükümleri, reddeden herhangi bir dine mensup olmayanlar olmuştur. Fitrat, Allah'ın tüm ayetleri ile yüz yüze ve uyumlu biçimdedir. Ayet sadece Kur'an'da yazılı metinler değildir. Yaratılan her şey ayettir. Bundan dolayı Kur'an'da, sık sık fitrata vurgu yapılmış ve Kur'an'daki örneklerin tamamı fitrattan yani doğadan seçilmiştir. Tüm varlıklarda; göklerde, yerde, hayvanlarda, bitkilerde, kendi içimizde hâsılı her yerde onun ayetleri vardır. Her insan, bu ayetlere bakarak Allah'ın varlığı ve birliği konusunda tam bir kanaate ulaşır. Bu sebeple bütün dinlerde ve bütün toplumlarda Allah inancı vardır. Birçok insan fitrata aykırı davranışa girer ve dengeleri bozar. Bu, onu suçlu duruma sokar. Mutlaka, insan, fitrata aykırı davrandığının farkında olur. İçten içe bunun rahatsızlığını duyar. Onu bu davranışa iten, menfaatleri, beklentileri veya duyduğu özentilerdir. Sonra alışır ve rahatsız olmamaya, hatta zevk almaya başlar. Ama biraz düşününce içinde gizlediği rahatsızlık yeniden ortaya çıkar. Böyle kimseler, yaptıklarını düşünüp bir iç muhasebesi yapmaktan kaçarlar”.

Din, Akıl sahiplerini, nebiler (peygamberler) vasıtasıyla gönderilen kitap ve hükümlerle bildirilen gerçekleri benimsemeye ve uygulamaya çağıran ilahi kanundur. İnsanların yaratıcılarıyla, birbirleriyle ve diğer varlıklarla olan ilişkilerinin belirleyicisidir.

Kur'an'da bu kanunlar (Evrensel kanunlar) ve onlarla oluşan varlıklardan her biri birer âyet sayılmıştır. Bu ayetlerle Kur'an ayetleri arasında tam bir bütünlük vardır.

Buna göre din, fitrattır (yaratılış kanunlarıdır). Bundan dolayı Kur'an'da, sık sık fitrata vurgu yapılmış ve Kur'an'daki örneklerin tamamı fitrattan yani doğadan seçilmiştir. Fıtrattaki şeylerin, kendi içinde ve diğer şeylerle ilişkisinde bir sistem vardır. Bunu her insan, bilgisi ve tecrübesi ölçüsünde bilir. Tıpkı bunun gibi, Kur'an'daki dini hükümlerin de kendi içinde ve diğerleri ile ilişkisinde bir sistem vardır. Bu sistem fitratla birebir uyumludur. Öyle olmasaydı örnekler fitrattan seçilemezdi.

Bize göre çağımızın en önemli problemi din-bilim ilişkisinde odaklanmaktadır. Bilimin kaynağı fitrattır.

Din ile fitrat arasında da birebir ilişki kurulabilirse insanlığa çok büyük bir hizmet yapılmış olur. Bilimde de aynısıdır. Fıtrata, yani tüm varlıkları oluşturan, geliştiren ve değiştiren kurallar bütününe uymuş, varlıklar âlemiyle tam bir uyum içine girmiş olur. Bu uyumu bozacak oluşumlar, kişiyi, toplumu ve çevreyi de bozar.

Fen ve teknik bilimciler, fıtrata uymak için gayret gösterirler. Onlar kanun koymaz, var olan kanunları keşfederler. Bu da fıtrata uymayı kolaylaştırır. Sosyal bilimcilerin keşfettikleri kanunlar da vardır. Ama onların birçoğu kanun koymayı tercih eder. Böyleleri toplumu kendilerine göre şekillendirme arzusu taşırlar. Bu sebeple sosyal alanda fıtrata aykırı kanun ve uygulamalar çok görülür. Bunun kötü etkisi zamanla ortaya çıkar ve dengeler bozulur. Zarar, oldukça büyük ve uzun süreli olur.

Fen ve teknik bilimlerle ulaşılan sonuçları, fıtrata aykırı kullanıp insanı ve çevreyi bozmak da mümkündür. Fıtratta kadercilik yoktur. Allah Teâlâ, bu iddiada bulunanları şu âyette kınamıştır.

Müşrikler diyeceklerdir ki: "Allah hidayeti oluştursaydı ne biz şirke düşerdik ne atalarımız. Bir şeyi haram da kılmazdık." Onlardan öncekiler de yalana böyle sarıldılar ve sonunda azabımızı tattılar. De ki: "Yanınızda bununla ilgili bir bilgi var mı ki, çıkarıp bize gösteresiniz. Siz sadece zannınızın peşine takılmışsınız; siz sadece atıyorsunuz. De ki, susturucu delil Allah'ındır; eğer hidayeti oluştursaydı elbette hepinizi yola getirirdi." (En'âm 6/148-149)" (Prof. Dr. Abdülaziz BAYINDIR)

Sonuç olarak din, Hz. Nuh (A.S.)'dan bugüne insanın sosyal hayatını yönlendiren, geleneklerin, kültürlerin temelini oluşturan tek unsurdur. İslam öncesi Türklerin törelerinde, geleneklerinde, dilindeki hâkim konu dindir. Bitik taşlardan birkaç deyim ve kavramlardan örnek vermek istiyorum;

- **ÖZE KÖK TENGRİ ASRA YAĞIZ YİR KILINTUGDA** – Sahip Tanrı gök yaratılışı ağırlığında, yer kılınca (yaratılınca)
- **İKİN ARA KİŞİ OGLI (IID2) KILINMIŞ** – ikisi arasında kişiöğlü kılınmış
- **KİŞİ OGLINTA ÖZE İÇÜÜM APAM** – Kişioğlü üzerinde Allah'ımın
- **BUUMIN KAGAN İSTEMİ KAGAN OLURMUŞ** – neslimin kağanı İstemi (iradesi) Kağan oturmuş.
- **OLURUPAN (IID3) TÜRÜK BUDUNUNG İLİN TÖRÜSİN** – oturunca Türk Milletinin, halkının anayasasını
- **TUTABİRMİŞ İTİ BİRMİŞ** – yasayıvermiş, yürütüvermiş.

- **İKİN ARA (ID3) İDİ OK-USUZ ÖKÜK TÜRÜK** – bu ikisi arasında OK asıllı **İMANLI TÜRK**
- **(İG) İTİ ANÇA OLURUR ERMİŞ** – eğitilerek anca oluşmakta imiş.
- **BİLGE KAGAN ERMİŞ ALP KAGAN ERMİŞ** – devletin hakanı imiş, alp kağan imiş
- **BUYURIKI YİME BUDUNU YİME TÜZ ERMİŞ** – buyrukları buna göre devleti içirmiş doğru imiş erinç
- **ANI ÜÇÜN İLİG ANÇA TUTMIŞ ERİNÇ** – onun için devleti anca yönetmiş erinç
- **ÖZİ ANÇA (ID4) KERKEK BOLMIŞ** – kendisi bu şekilde gerekli olmuş. (Mirşan K. 2008, Bolbollar s.3)
- **AL-ESİS ULUS** – Allah’a inanan ulusun... (Mirşan K. 1991; Bolbollar, s.51)
- **BİLGE ÖKÜLİG-ER** - Devletin Rabbine (sahibine) erişen....
- **BİR-AT URUKI** - “Bir” inancına sahip namlıların egemenliği...
- **BİR OĞUŞ AL-APA ATI BİRLE** - Bir olma yüceliğinde Allah’ın adı ile...
- **BİR ÖKÜNG BİŞ OKUNG** - Allah’ın birliğine inanan beş oklar...
- **BİR-OY BİL** - “Bir” inancına sahiplerin devleti, yönetimi.
- **BURKAN TENGRİ** - Burkan kanununu yaratan Tanrı.
- **Burkan** : Küme kanunu. Dönen, devamlı durum kanunudur. Yani evrensel yasaların bir döngü halinde tekrarlanmasıdır. Her canlı doğar, ölür, yerine yenileri doğar. Her insan doğar ölür, sonra tekrar dirilir (ahirette). Hayatın hakimi yasalarına Burkan denir. Tüm çeşitlilikler, farklılıklar Burkan’ın hükmü altındadır. Yani maddeler dünyası olan bu dünyamız, sürekli yasa koyucunun (Allah’ın) yasaları doğrultusunda dönüp durmaktadır.
- **Burhan** : Kur’an’ da Allah’ın açıklaması, “delil, hüccet” kanıt manasındadır.
- **ÖKÜK TÜRÜK** - Rabbani, imanlı (sahipli) Türk.
- **ÖK-ÖNGÜM KULUM** - Öncelikle Rabbin hizmetkârı...
- **ÖZE TENGRİ** - Üzerimizdeki Tanrı, Ölçü koyan (Kadir) Tanrı...
- **TENGRİ BİLGE KAĞAN** - Tanrı devletinin hakanı...
- **TENGRİDE BOLMIŞ İL İTMIŞ BİLGE KAĞAN** - Tanrı’da (Tanrı’nın yarattığı) yaratılmış, halkı kalkındırmış devletin kağanı...
- **TENRİTİG TENGRİDE BOLMIŞ TÜRÜK BİLGE KAĞAN** - Tanrı’mız olan Tanrı’ da yaratılmış Türk devleti kağanı.
- **İs** : Din, iman.
- **İsig** : İman, inanç.
- **İsiz** : Din.
- **Kök Buyumul**: Gök hukuku (Evrensel hukuk)
- **Köypeng-Üy** : Mabef, tapınak.
- **Kunçuy** : Ahiret.
- **Oğuz** : Öbür dünyaya (ahirete-cennete) geçmek için gerekli şartları gerçekleştirmiş olan kişi. Yani cennete gitme başarısını, yüceliğini dünyadayken başarılarıyla, iyi işleri ile gerçekleştirmiş kişi.
- **Ok-Ökü** : OK Türklerinin Rabbi.
- **Tamu** : Cehennem.
- **Tengrigen** : Tanrı’ya inanan, tapınan bilgin, alim.
- **Tengri-Öd** : Tanrı’nın zamanı. Türk takvimi, Türklerin takvimlerine verdikleri isim.
- **Ub-Ök** : Hz. İsmail’in nesli.
- **Uçud** : Tanrı’nın sistemi.
- **Uçud Budunu**: Tanrı sistemine göre yönetilen millet.
- **Ögis** : Nebi (Peygamber). İstemi kağan için kullanılmaktadır.

Yukarıda alıntılar yaptığım İslam öncesi Türklerden bazı deyim ve kavramlar bütününe bakınca Dinin insan hayatındaki önemi ortadadır.

Konuyu biraz fazla uzattım biliyorum. Pişmek konusuna gelince, insanlar inançlarında özgürdür, istedikleri dine mensup olabilirler. Çünkü bu tercih hakkı Allah'ın insanlara verdiği bir haktır. Bundan dolayı Allah'ın dininde zorlama yoktur. Ancak, insanlar farklı din ve inançlara sahip olsa da evrensel yasalara ve değerlere uyumlu olabilmeleri mümkündür. Her şey bilgi ve bilim temelli olduğunda, gerçeği, yaşamın anlamını, nasıl yaşanması gerektiğini öğrendiğimizde pişmiş oluruz.

Herkes kendi hesabını kendi verecektir hangi dinden olunursa olunsun, Allah'ın dininde zorlama yoktur.

- En yüksek iyilik, her şeyi koruyan ve hiçbir şeyle yarışmayan su gibidir.
- Bu ne başı ne sonu olan serüvende, bize başlangıç gibi görünen şeyler, başka olaylar dizisinin sonucu; sonuç gibi görünen şerlerse gene başka olaylar dizisinin başlangıcıdır.
- Bizi bir yaşamdan ötekine sürükleyen yaşama doyumsuzluğudur. Bu doyumsuzluğa eşlik edende, şunda ya da bunda zevk bulmaya çalışan istekler ve tutkulardır.
- Kötü olan yaşam değil, ona akılsızca, arsızca yapışmaya çabalamaktır. Ondan verebileceğimizden çoğunu istemekten gelen ıstıraptır.
- Kaynağı dışımızda olan şeylerden elde ettiğimiz haz ve zevk, dışımızda olan şeylere bağımlı olan mutluluk geçicidir ve içinde ıstırapın tohumlarını taşır.

Pişmek yaşamın farkına varmak, neden yaratıldığımızı, sorumluluklarımızı Allah'ın yasalarına uyumlu olarak önce anlamak, sonra da yaşamaktır. Urkunca **“TENGRİGE UYUĞU KİŞİ”** – Tanrı' ya uyumlu kişi, olmak pişmek ve doğum ile ölüm arasındaki dengeye sahip olmak demektir.

Orta yaş ve üzeri insanlar, askeri, emniyet ve güvenlik personelleri için tasarladığım BASAGAR eğitim programının temel özelliği 10 ALTAÇU (strateji) üzerine kurulmuş olmasıdır.

1. ARAL ALTAÇU : Aralık, orta, ortalık.

2. BELEK ALTAÇU : Kılavuz, rehber.
3. SAK ALTAÇU : Dikkat, uyanıklık, ihtiyat.
4. ÖTGÜR ALTAÇU : Delici, delip geçen.
5. ÇABADAK ALTAÇU : Hayret, şaşma.
6. KAÇKAR ALTAÇU : 1- Koç gibi, koç yiğit 2- Koç başı.
7. KAŞKA ALTAÇU : 1- Yiğitlik, mertlik 2- Üstün vasıflılık 3- Dayanıklılık, metanet.
8. MONGUÇ ALTAÇU : Atik, çevik, hamleci.
9. TAMU ALTAÇU : Cehennem.
10. ONGUR ALTAÇU : Kurtuluş, salah.

Tüm bu altaçuların anlamlarının teknik karşılığı uygulamalarda yer almaktadır. Silahlı, silahsız, bire-bir silahlı-silahsız, bire-çok silahsız-silahlı kişilere karşı savunma altaçularla sağlanmaktadır. Basagar programında bu altaçuların oluşmasında 114 denek görev almıştır.. Alagan programıyla beraber toplam 938 denek görev almıştır. Deneklerden elde edilen sonuçlar kategorik başlıklar altında toplanmış, daha sonra türüne göre teknik yapılanma gerçekleştirilmiştir.

Basagar programının kendi içinde 108 er saatten oluşan üç eğitim dönemi vardır. İlk 108 saatlik dönem, haftada 3 antrenman 4,5 saat çalışma programı ile 6 ayda, haftada iki antrenman 3 saat çalışma programı ile 9 ayda sona erer. Bu süre sonunda kişi kendini her türlü konum ve koşullarda savunabilecek seviyeye ulaşır.

İkinci 108 saatlik dönem ise daha profesyonel bir dönemdir. Üçüncü 108 saatlik dönem ise Alagan eğitim programına yöneliktir. Basagar eğitim programında alplar en yüksek siyah kuşak 2.San seviye ve Ediz Tuyun ungununa (Unvanına) ulaşabilirler. Seviye ve ungununu yükseltmek isteyenler muhakkak Alagan eğitim programını da hem kuramsal (teorik) bilmek hem de uygulayabilir olmak zorundadırlar.

Sayokan eğitim yerlerine ALPLIK OKULU adını veriyoruz. Alp karakterli kişilerin yetişmesine katkı sağlamak istiyoruz ama bunu da duygusal değil bir belge ve bilgi temeli üzerine oturtmak gerekiyor. Bu konuda da kısa bir bilgi aktarmak istiyorum.

Japon savaş sanatları eğitimlerinin verildiği okullara, kulüplere “DÔJÔ” adı verilir. “DÔ” sözcüğü, din, moral, ahlâk, yol, öğretisi anlamına gelir. “JÔ” sözcüğü ise, yer, mahâl anlamına gelir; yani, uygulamalı ve kuramsal öğretilerin öğretildiği yer. Bu kurgu diğer savunma sporlarının da izlediği, tercih ettiği bir yoldur.

SAYOKAN'ın eğitim verildiği yerlere isim bulma konusunda çok düşünöldü. Araştırmalar sonunda Prof. Dr. Özbay GÜVEN hocamızın çalışmasından istifade edildi. İfade ettiğimiz gibi, SAYOKAN 16 bin yıllık Türk tarihi içindeki değerlerle, tarihi bilgilerle donatılan bir savaş sanatı spor dalı olması sebebi ile Türk tarihinin başlangıcından yakın döneme kadar tüm bilgi ve değerler bünyesine alınmaya çalışılmıştır.

Eski Türkler M.Ö. 6. Yüzyılda "Pi-yung" adı verilen kale şeklindeki bir binada "Alplık Teşkilâtı" nı kurdular. Dünya tarihindeki ilk kurumlaşmadır. (Kaynak, Türklerde Spor Kültürü s.22-23 Prof. Dr. Özbay Güven Gazi Ün.v.). Bundan dolayı SAYOKAN'da eğitim yerlerine Alplık Okulu adı verilir.

Sayokan Bagatur Oyunlarında yarışma guruplarından da (kategori) sanırım bahis etmek gerekecek. Alagan ve Basagar eğitim programlarının yarışma alanına taşındığı Bagatur oyunlarında URUŞ – TOLA – TAYÇU ve KÜN-EKİ ÖDÜŞÜ olmak üzere dört başlık altında yürütölmektedir.

URUŞ OYUNLARI: Bu başlık altında BALA URUŞ ve UB-URUŞ öçeşleri (yarışları) düzenlenir.

Bala Uruş Oyunlarında 11-12-13 yaş arası guruba ÇAYAN BALA BOYU, 14-15 yaş arası guruba ise EDİZ BALA BOYU denir.

Ub-Uruş Oyunlarında ise, 16-17 yaş guruba GENÇALP-AYAK BOYU, 18-20 yaş arası guruba KONURALP-ORTA BOY, 21-35 yaş arası guruba da BATALALP-BAŞ BOYU denir.

TOLA-TAYÇU OYUNLARI: Tola ve Tayçu, farklı alplık okullarından 3 alptan oluşan okul takımlarının birbiriyle yarışmasıdır. Bu takımlara Tola veya Tayçu takımı denir. Tola ve

Tayçular, adları ve içinde teknik (İrtiş) sıraları farklı kurgulanmış, belli sıklıkta düzenler (disiplinler) içinde, müzikle icra edilen teknik gösterilerdir. Üç alptan oluşan her takım elemanının tola veya Tayçu içindeki teknikleri birbiriyle ve kullandıkları müziğe uyumlu yeteneklerini sergilemeleri sonucu sınavçıların (hakemlerin) değerlendirmelerine göre derecelendirilirler.

Tola, Alagan eğitim programı içinde yer alır. Tola Bala Oyunları kendi içinde yaş guruplarına göre ÇAYAN BALA TOLA, BALA TOLA, EDİZ BALA TOLA, SALTUK TOLA OYUNLARI olarak dört gurupta düzenlenir.

Tayçu ise Basagar Eğitim programı içinde yer alır. Tayçu oyunlarına, programı gereği orta yaş ve üzeri alplar katılırlar. Yani 50-60 yaşında bir basagar alpları yarışmalara katılabilir. Tayçu oyunları da yaş guruplarına göre kendi içinde TONKA TAYÇU ve TÖRKE TAYÇU OYUNLARI olarak iki gurupta düzenlenir.

Tayçu oyunları da Tola oyunları da rakiplerin karşılıklı mücadele ettikleri bir yarışma biçimi değil, takımlar arası bir yarışma biçimidir.

Tayçu oyunlarından amaç, orta yaş ve üzeri insanlarımızın gençlik dönemlerinde yaşamadıkları heyecanı hem kendilerinin hem de eşlerin ve çocuklarının yaşamasını sağlayarak, eşlerine ve çocuklarına örnek olmalarına katkı sağlamaktır. Neden?

“Türk sosyal bünyesinde spor hareketlerini düzenlemekle görevli olanlar, Türk çocuklarının spor hayatını yükseltmeyi düşünürken, sadece gösteriş için, herhangi bir yarışmada kazanmak emeliyle spor çizmezler. Esas olan bütün, her yaşta ki Türkler için beden eğitimi sağlamaktır. (M. Kemal ATATÜRK)”

KÜN-EKİ ÖDÜŞÜ OYUNLARI: Alagan eğitim programında var olan bu eğitim, aynı alplık okulundan seçilen iki alagan alpının önceden kurgulanmış saldırı ve savunma tekniklerinin birbirlerine karşı savaşıyormuş (Kaçut-Usnat) gibi, görsel estetiğin ön planda olduğu, müzik eşliğinde yapılan bir yarışma biçimidir, alplık okulları arası düzenlenir. KÜN güneş, EKİ ay ve Ödüş zaman, döngü demektir. Bir anlamda Güneş ve ayın birbiriyle uyumlu döngüsünü temsil eder.

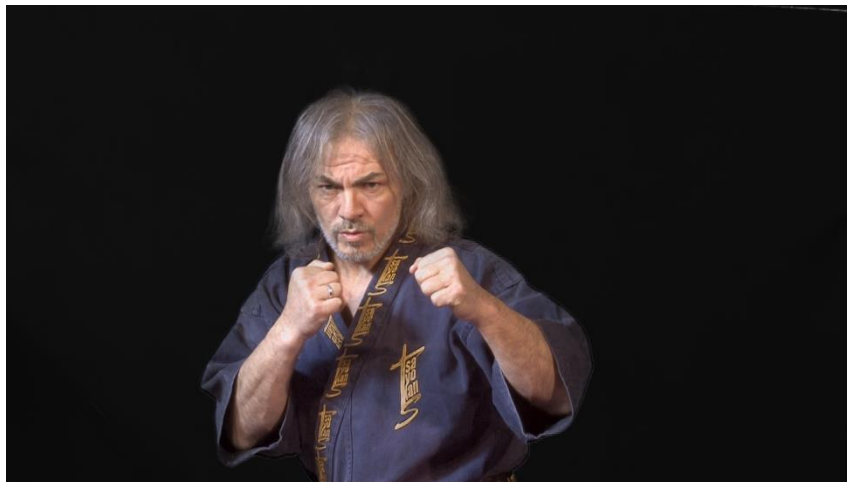
KÜN-EKİ ÖDÜŞÜ, dört döngüden oluşur, 1. Döngüde KÜN (Güneş) batar, EKİ (Ay) doğar. 2.Dönüde EKİ batar, KÜN doğar; 3.Döngüde KÜN (Güneş) tutulur; 4.Döngüde EKİ (Ay) tutulur. Tüm bu döngüler tekniklerle görselleştirilir.

Alplardan biri KÜN (Güneş) bir diğeri EKİ (Ay) olur. Abasının omuzluğu sarı renkte beyaz abalı alp KÜN (Güneş), abasının omuzluğu sarı mavi abalı alp ise EKİ (Ay)' dir.

KÜN-EKİ kurgusu içindeki teknikler eksiksiz, sıkıdüzen (disiplinli) içinde, alpların birbiriyle uyumu ve savaşıyormuş (Kaçut-usnat) görseli içinde icra edilmesi gerekmektedir. Seçilen müziğin folklorik olması da şarttır.

ALPLIK OKULU İÇREK (İÇ) TÖRESİ: Alplik okullarında sekmen ve ungunlular (Unvanlılar) arasında ilişkiler bir dizi sıkıdüzen (disiplin) ile sağlanır. Bu sıkıdüzenin kuralları aşağıdaki gibidir.

1- Yabgu'nun olduğu yerde, tüm Ediz Tanyu'lar, Tanyu'lar, Tayangu'lar, Talutay'lar, Ediz Tuyun'lar, Tuyun'lar ve Toralp'lar;Ediz Tanyu' nun olduğu yerde, tüm Tanyu'lar, Tayangu'lar, Talutay'lar, Ediz Tuyun'lar, Tuyun'lar ve Toralplar; en kıdemli Tanyu' nun olduğu yerde, tüm Tanyu'lar, Tayangu'lar, Talutay'lar, Ediz Tuyun'lar, Tuyun'lar ve Toralplar; en kıdemli Tayangu'nun olduğu yerde, tüm Talutay'lar, Ediz Tuyun'lar, Tuyunlar ve Toralplar; en kıdemli Talutay'ın olduğu yerde tüm Talutay'lar, Ediz Tuyun'lar, Tuyunlar ve Toralplar; en kıdemli Ediz Tuyun'un olduğu yerde, tüm Ediz Tuyun'lar, Tuyunlar ve Toralplar sıkıdüzen (disiplin) içinde olurlar.

2 – Alplık Okulu içinde bireysel davranışlar, kullandığımız sözcükler ve konuşma tarzımız kontrolümüz altında olmalıdır.

3 – Eğitim sonunda en yüksek unguna sahip kişi salonu terk etmeden eğitim bitmiş sayılmaz.

4 – Eğitim alanına her giriş ve çıkışlarda bayrağa ve alan içindeki alplara selam verilir.

5 – Alplar karşı karşıya geldiği zaman selamlaşmalılardır. Eğitim alanı içinde kalp üzerine yumruk koyarak, dışında ise elimizi koyarak selamlaşma yapılmalıdır.

6 – Türk Savaş Sanatı Sayokan'ın çatısı altında, politik, siyasi, dini tartışmalar veya tartışmalara zemin hazırlama gibi girişimler kabul edilemez.

7 – Eğitime geç kalınmışsa izinsiz eğitim alanına girilmez, derse iştirak edilmez.

8 – Alplık Okuluna karşı maddi ve manevi sorumluluklar geciktirilmeden yerine getirilmelidir.

9 – Ungunlar (Unvanlar) alpları yükseltmez. Ungunlar, alplarla yükselir. Yüksek karakterle hem alp yükselmeli hem de sahip olduğu ungunu. Bunun anlamı, Sayokan ancak yüksek karakterli alpların omuzlarında yükselir veya alçalır. “Yabgu” Nihat YİĞİT tarafından Türk Milletine emanet edilen Sayokan'ı alçaltmaya kimsenin hakkı yoktur.

10 – Sayokan çatısı altında herkes, Sayokan ailesinin birer ferdidir. Yüksek karakterli fertler ancak alp olabilir.

11 – Sayokan bir Türk Savaş Sanatıdır. Kurucusu Yabgu Nihat Yiğit'tir. Tüm uygulayıcıları da birer alptir.

Değerli okuyucularımız, değerli zamanınızı ayırıp yazı dizimi takip ettiğiniz ve hatta daha fazla kitlelere ulaşması düşüncesiyle paylaştığınız için hepimize minnet duygularımı arz ediyorum.

Bir sonraki yazımızda buluşmak üzere esen kalın.

Saygılarımla

Nihat YİĞİT

26 Ocak 2018